

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. I. An causæ connexæ ad Forum idem pertineant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

560. Ob eandem rationem si Delegans sit excommunicatus, aut suspensus, non toleratus, non quidem omnino cessat jurisdictio Delegati, etiam re adhuc integrâ; suspenditur tamen, donec Delegans ab Excommunicatione aut Suspensione sit absolutus. Hostiens. & Dominic. in C. 1. de Offic. Vicarii in 6. Panorm. in C. Licet 30. de Offic. Deleg. n. 8. Tabiena V. Vicarius n. 8. Sanchez L. 3. de Matrim. disp. 30. n. 7. cum Joan. Andr. Anchar. Franco, ac alijs. Si verò negotium à Delegato coeptum sit ante Excommunicationem vel Suspensionem Delegantis, per hujus inhabilitatem non suspenditur Delegati jurisdictio; quia per usum jam est radicata & perpetuata. In quo differt à jurisdictio-
ne Vicarij Generalis, cum hujus jurisdictio semper, etiam re non amplius integrâ, suspendatur per suspensionem jurisdictionis Episcopi, ut patet ex cit. C. 1. de Offic. Vicarij in 6. & tradit communis DD. apud Sanchez l.c. n. 6.

CAPUT III.

De Foro Continentiæ Causarum.

§. I.

*An Causa Connexa ad idem Forum
pertineant.*

SUMMARIUM.

561. *Causæ continentales in eodem Foro disceptandæ sunt.*
 562. *Continentia causarum provenit vel à personis, vel à rebus, vel ab actione.*
 563. *Afferuntur Leges & rationes de non dividendis causis connexis.*
 564. *Causæ connexæ decidendæ sunt à Judice superiore, qui respectu utriusque partis & causæ est competens.*

565. Nisi Judex inferior in aliqua causa sit competens respectu utriusque litigantis.

566. Tametsi valeat processus, si causæ continentales dividantur.

567. Non tamen licite dividuntur.

561. Tametsi pro diversitate cum Territoriorum, Magistratum, ac Subditorum, tum etiam Rerum ac Causarum, diversa sint Fora, quæ adeunda sunt, & regulariter loquendo declinari ac subterfugi nequeunt: non solum, quod publica auctoritate constituta sunt *L. Privatorum C. de Jurisdic. omn. Judic.* sed etiam, quia in bonum litigantium introducta, quibus invitis mutari nequeunt. *Can. pervenit. 13. 11. q. 1.* Nihilominus si causæ sunt connexæ, seu, ut vocant, continentales, in eodem Foro disceptandæ sunt, quamvis ipsi Rei cæteroqui diversi sint Fori seu diversis Judicibus subjecti, ut mox dicetur. Continentales seu Connexæ causæ sunt, quæ communem habent liquidationis & discussionis qualitatem ac rationem, propter quam una sine altera plenè ac liquidè cognosci ac definiri nequeat. *Goedæus in C. 1. de Sequest. possess. ac fruct. n. 28.* *Ummius Disp. 4. ad Process. Judic. thesi 4. n. 17.* Unde patet, quid sit continentia causarum. Est nimirum rei controversæ connexio, & colligatio, vel, ut loquuntur, perpetuitas, quæ separari causam negotiumve non patitur, sed uno eodemque vult terminari iudicio.

562. Hanc causarum continentiam non æqualiter distribuunt DD. ut videre est apud Tiber. Decianum *vol. 2. respons. 97. n. ult.* *Gaill. L. 1. observat. 32. n. 3. § 4.* *Friderum Mandat. L. 3. de continentia causarum c. 2. n. 8.* ubi eam ad duodecim capita extendit, *Menoch. de arbitrar. Judic. casu 371. à n. 4.* *Goedæum l.c. Graveum L. 1. concl. 32. n. 1.* Triplici autem ferè respectu continentia causarum dicitur, nimirum vel Personarum, vel Rerum, vel Actionis, ut ex dicendis §. seq. constabit

563. Continentales autem causas dividi non debere, sed in eodem Foro & ab eodem Iudice tractandas esse, decisum est *C. ult. de Rescript. C. penult. de in integr. restit. C. 1. de Sequest. possess.*

sess. & fruct. *L. Ordinarii C. de R. V. L. Nulli 10. C. de Judic. L. omnes C. Arbitrium tutel. & tot. tit. ff. de quib. reb. ad eund. Judic. eat.* Ratio sic statuendi erat: tum quòd connexio & unitas causarum non patitur divisionem actionum, sed idem est connexorum iudicium. *L. Quæ religiosis 43. & L. Habitor 59. ff. de R. V.* tum quòd lites de causis connexis commodius sub uno Iudice tractentur, & facilius malitijs hominum, longos sæpe processuum circuitus quærentium, occurratur. *cit. C. ult. de Rescript.* Simulque absurdum vitatur, ne scilicet unus Iudex aliter iudicet quàm alter, ac ejusdem criminis Rei inæqualibus poenis afficiantur. Tum quòd lites contrahi Reipublicæ intersit. *L. properandum C. de Judic. & L. item si res 4. §. 1. ff. de alien. judic. mutand. caus.* ac idcirco plures instantiæ & iudicia vitanda. Tum denique ne partes pluribus iudicijs fatigentur. Plures alias rationes accumulans Mindan. *l. c. n. 2. & 3. Gœdd. l. c. n. 31.* ac alij.

564. Ex eo verò, quòd causæ continentæ ab uno eodemque Iudice tractandæ sunt, consequens est, quòd tota lis coram Iudice proximè superiore ventilanda sit, qui videlicet respectu utriusque partis & causæ sit competens. *cit. L. Nulli 10. C. de Judic. & tot. tit. ff. de quib. reb. ad eund. Jud. eat.* Hinc Camera Imperialis ob causæ continentiam fundatam habet jurisdictionem, ut observant Mynsing. *cent. 1. observat. 4. & Denais. in Synopsi Jur. Cameral. rubr. continentia causarum*, ac patet ex ipsa Imperij Lege in Recess. Deputat. anno 1600. §. bey unserem Kayserslichen Cammer Gericht / & §. seq. Estque fundata ob causarum continentiam Iudicis Superioris iurisdictio in prima statim instantia, non solum si omnes Rei sunt ipsi mediatè subjecti; sed etiam, si unus pluresve mediatè, immediatè alij, ut patet exemplis, quæ adducit Mynsing. *l. c.*

565. Non tamen semper ob connexionem causarum omisso Iudice inferiore superior adeundus est, ut observant Zanger. *c. 1. de Exception. p. 2. n. 370. & Matth. Stephani L. 1. de Jurisdic.*

c. 32. n. 3. Nam si v. g. res hæreditariæ aliæve communia bona eodem loco & non in diversis sita sunt, ijdem fratres, socij, aut cohæredes, quamvis in diversis territorijs domicilia habentes, vel petitione hæreditatis, vel familiæ herciscundæ judicio, vel communi dividundo, rectè coram Judice loci, ubi bona sita sunt, conveniuntur: quoniam Judex competens est. *L. un. C. ubi de hæredit. agi oportet.* Item si quis possessorium & petitorium ratione rei sitæ sub jurisdictione Judicis Titij, intentare vel simul vel successivè vellet, non poterit adiri superior præterito Titio: cum hic sit competens ratione tam possessorij quàm petitorij. *C. 1. de causa possess. & propriet. cit. L. Nulli 10. C. de Judic. L. fin. C. ubi in rem act. L. 1. C. ubi de hæredit agi oport.* Pariter si plures Tutores in diversis territorijs habitent, nihilominus de ratiocinijs ibi conveniri debent, ubi tutelam administrârunt; non coram Judice superiore, cum rationes reddi ibi oporteat, ubi negotium gestum est. *L. 1. C. ubi de ratiocin.* Itaque tunc solùm ob continentiam causarum adeundus superior Judex est, quando inferior in aliqua causa non est competens Judex utriusque litigantis.

566. Sed gravis hîc controversia est inter DD. utrùm processus sit invalidus, si causæ continentes non apud eundem Judicem, ut fieri oportet, sed apud diversos ventilentur. Invalidè procedi asserunt Glossâ in *C. 3. de Rescript. in 6. V. process.* Marian. Socin. in *C. 1. de Mut. petit. n. 25. V. quartò*, Maranta, ac alij. Quam sententiam Alexand. apud Maranta dicit communem, & Ummitus *l. c. n. 18.* in puncto Juris veriolem esse censet. Valere processum utriusque Judicis tenent cum Bald. Alexand. Jafon. Felin. ac alij Sichad. in *cit. L. 10. C. de Judic. n. 15.* Gaill. *cit. observat. 32. n. 13.* Mynsinger. *cent. 1. obser. 97.* Matth. Stephani *l. c. n. 12.* ac communissimam dicit Mindan. *cit. c. 2. n. 5.* à qua, cum praxi recepta esse videatur, non est recedendum. Fatentur tamen cit. DD. si contra divisionem exceptum sit, & exceptione non attentâ Judex procedat, neque causam ad Superiorem remittat, processum fore invalidum. Porro hujusmodi exceptio, cum dila-

toria

toria sit, ante litem contestationem opponenda erit. Mynsing. & Gaill. *ll. cc. Stephani l. c. n. 10.* Sichard. *l. c. à n. 8.* Goedd. *l. c. n. 15.* Tertacinq. *L. 2. Resol. tit. de Judic. resol. 3. n. 10.* Probabile tamen est, quod docet Jacob. de Belloviso apud Imol. *in cit. L. 10.* eam posse etiam post litem contestatam opponi. Etsi enim exceptiones dilatoriæ opponendæ sint ante, juxta *L. penult. § ult. C. de Exception.* hoc tamen solùm videtur procedere, quando agitur de favore & præjudicio ipsorum litigantium; secus si de publico, uti hîc: nam lex vult, ut causæ continentales non dividantur, sedque non tantùm in favorem partium, sed etiam, & præcipuè, ob favorem publicum, ut patet ex dictis *n. 563.* Legi autem, cujus dispositio respicit non præcisè favorem privatorum aut Judicis, sed publicum, non possunt partes & Judex renunciare & præjudicare, ac idcirco tametsi pars contra divisionem primùm post litem contestatam opponat, aut omnino non opponat, Judex nihilominus eâ decisione stare debet, & causas connexas non dividere.

567. Illud quoque in controversiam trahitur, an Judex competens causas connexas non solùm possit decidere, sed etiam teneatur. Teneri negat Cuiacius *L. 2. observat. 35.* loquens de causa possessionis & proprietatis. Verùm affirmandum est cum communi aliorum, quam citat & sequitur Menoch. *cit. casu 371. n. 9.* quia si semel cognovit v. g. super possessione, jam satis declaravit, velle se etiam super proprietate possessioni connexa cognoscere, neque quod semel placuit, displicere amplius potest. Accedit, quòd non in commodum Judicis, sed favore publico ad finiendas quamprimùm lites inductum est, ut causæ continentales non dividantur. Non igitur in ipsius arbitrio est eas dividere. Aliàs ob divisionem puniri non posset: atqui juxta *cit. L. Nulli C. de Judic.* si monitus contumaciter pergit causam divellere, punitur. Quemadmodum & Actor, qui adversarium coram diversis Judicibus citat, puniendus est, vel amissione causæ, ut docent Petr. de Bellapertica, Cynus, Alberic. Ancharan. ac alij apud Sichard. *in*

cit. *L. Nulli n. ult.* & Gaill. cit. obser. 32. n. 6. & 7. vel, ut cum Panor. Felin. ac Jafon. tradit communis, poenâ Judicis arbitrariâ cum refusione expensarum.

§. II.

Quæ Causa ob Continentiam in eodem Foro tractandæ sint.

SUMMARIUM.

568. *Continentia causarum datur, si ab uno res in diversis territorijs sitæ petantur.*
569. *Aut, si ab uno diversi fori Rei conveniantur.*
570. *Aut plures sibi vendicent rem communem, pluresve coheredes judicio herciscundæ contra unum agant.*
571. *Agendum est de Proprietate, ubi actum est de Possessione.*
572. *Et ibi civiliter, ubi criminaliter.*
573. *Déque causis Emergentibus & Incidentibus, ubi de Principali.*
574. *Causa tamen spiritualis, si incidat coram Judice laico, remittenda est ad Ecclesiasticum.*
575. *Creditor non potest unam partem debiti petere coram uno Judice, & alteram coram alio.*
576. *Et juxta non paucos, qui examinatus fuit in una Academia, non potest Gradum Literarium suscipere in alia.*
568. Quæ causæ continentes seu connexæ sint, dixi in genere n. 561. In specie nunc de quibusdam agendum est, ut ex patet casibus allatis appareat, quæ dividi nequeant, sed coram eodem Judice communi discutiendæ sint. Primò itaque continentia causarum datur, si ab uno res in diversis locis sitæ petantur, v. g. si à Titio vindico res plures, quarum aliæ sub hoc, aliæ sub alio Judice sitæ sunt. Aut si contra eundem ago petitione hæreditatis, cujus itidem res in diversis territorijs reperiuntur. Aut si ab ipso hypothecariâ actione possessionem pignoris itidem in diver-